

Handläggare
Ewa Franzén
Telefon: 08 508 14019

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2018-03-22

Kvalitets- och ekonomiuppföljning inom Individ- och familjeomsorg barn och unga

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redogörelse över kvalitets- och ekonomiuppföljningen inom Individ- och familjeomsorgen barn och unga.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Jeanette Holmqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Utifrån Individ- och familjeomsorgen barn och ungas kraftigt minskade underskott önskar nämnden en redogörelse av avdelningens arbete. Avdelningens framgångsfaktorer avseende ekonomi och kvalitet har sin grund i personalstabilitet som möjliggör grundliga utredningar och uppföljningar av insatser.

Bakgrund

Under 2017 minskade det ekonomiska underskottet kraftigt inom Individ- och familjeomsorg barn och unga. Underskottet sjönk med 27,2 Mnr. Med anledning av detta önskar Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd en redogörelse över hur arbetet på avdelningen går och om brukarna påverkas av det ekonomiska arbetet.

Ärendet

Framgångarna inom avdelningen barn och unga, och då främst utredningsenheten, började 2016 då en ekonomisk handlingsplan upprättades för avdelningen samt att utredningsenheten omorganiserades. Omorganisationen innebar en utökning av

socialsekreterare och mindre arbetsgrupper med varsin biträdande enhetschef samt även mentorer och administrativt stöd. Omorganisationen har bidragit till en stabil personalsituation på utredningsenheten. Närheten till den operativa chefen har inneburit bättre stöd i det dagliga arbetet för socialsekreterarna, vilket genererar högre kvalitet och rättssäkerhet. Under det senaste året har det inkommit färre klagomål och färre lex Sarah-rapporter än för några år sedan, vilket sannolikt är en kvalitetsindikator.

Stabiliteten i personalstyrkan bidrar till att förbättra enhetens systematiska arbete med bland annat uppföljningar av insatser. Ledningen inom utredningsenheten har också varit stabil vilket har bidragit till att öka personalens utveckling och kompetens kring utredningsmetodik med mera. Personalstabiliteten medförde att avdelningen under 2017 inte har behövt ha någon inhyrd personal. Detta gynnar både ekonomi och kvalitet.

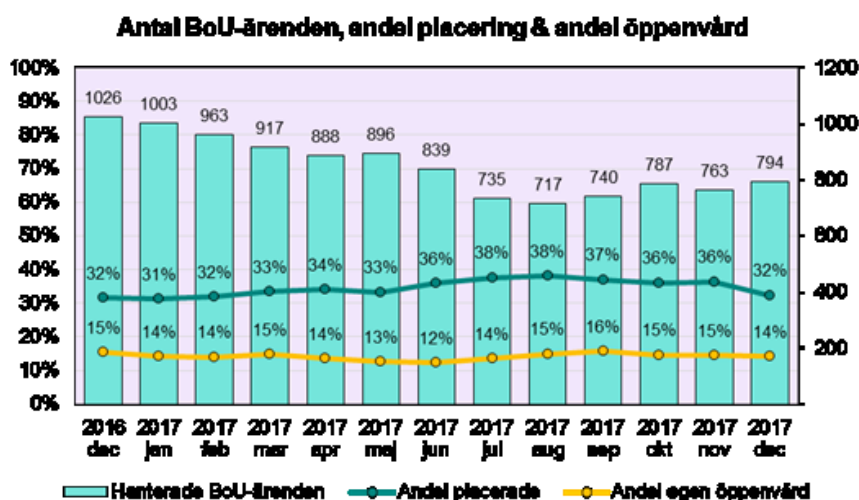
Personalkontinuitet är en grundförutsättning för ett kvalitativt socialt arbete. Genom en stabilitet i personalgruppen kan utredningsenheten arbeta grundligare i ärenden och även mer nätverksorienterat, vilket leder till ännu bättre samverkan med familjerna och att frivilliga lösningar ofta kan nås. Det ges även bättre möjligheter att arbeta förebyggande i samverkan med förskolor och skolor så att familjer kan ansöka om stöd redan i ett tidigt skede.

Psykisk ohälsa bland unga är en växande problematik samt att våld inom familjen är fortsatt vanlig ärendetyp. Denna typ av ärenden håller avdelningen extra koll på i samarbete med öppenvård, skola och fältassistenter.

Ett annat förbättringsområde är att utredningsenheten tillsammans med öppenvården skapat nya rutiner och arbetssätt som innebär att fler individer kan få vård på hemmaplan och skraddarsydda insatser efter sina behov och förutsättningar.

Utredningsenheten har nu förutsättningar att noga följa upp alla insatser och placeringar. Detta är en stor kvalitetsförbättring jämfört med de år då det rådde hög ärendeinströmning och svårigheter att rekrytera personal. De noggranna uppföljningarna medför att socialsekreterarna kan bedriva ett systemiskt arbetssätt och utforska möjligheterna till att bedriva vården på hemmaplan med stöd av egen öppenvård. Under 2017 sjönk den genomsnittliga dygnskostnaden per placering från drygt 1 800 kr till under

1 400 kr. En kulturförändring har skett inom avdelningen gällande ekonomiskt tänkande och kostnadsmedvetenhet. Detta har skett som en följd av den ekonomiska handlingsplan avdelningen upprättade tidigare vilken togs upp på samtliga APT.

Ovanstående bild visar att mottagningsgruppen startar procentuellt färre ärenden än tidigare. Detta trots att antalet orosanmälningar/ansökningar är på samma nivå som tidigare. Med ökad personalkontinuitet har de initiala bedömningarna blivit bättre och rätt ärenden går vidare till utredningsenheten.

Utredningsenheten har således färre ärenden att hantera men komplexiteten i utredningsärendena är hög. Mängden ärenden inom öppenvården har också minskat, vilket grundar sig i att även den enheten har arbetat av långvariga ärenden och nu kan fokusera på rätt ärenden, det vill säga ärenden av svårare problematik som annars hade kunnat leda till placeringar. Detta innebär att avdelningens olika enheter arbetar mer effektivt. Andelen barn och ungdomar som placeras utanför det egna hemmet ligger på en relativt konstant nivå. Det är bedömningen av vad som är det bästa för den unge, i enlighet med socialtjänstlagen, som är avgörande för om placering behövs eller inte för att den unge ska utvecklas så gynnsamt som möjligt.

Enligt Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga ska tvångsvård av barn och unga endast tillämpas då det finns ”påtaglig risk” för den unges hälsa och utveckling. När nämnden gör en ansökan till Förvaltningsrätten om vård enligt denna lag går ansökan igenom i näst intill samtliga fall. Detta är en indikator på att ärendena är väl genomarbetade och att bedömningarna är korrekta.

En annan viktig parameter på att avdelningen barn och unga arbetar kvalitativt är stadens egen indikator om ”andelen barn och unga som ett år efter avslutad insats inte återaktualiseras”. Detta indikatorvärde har succesivt förbättrats och vid senaste mätningen har Enskede-Årsta-Vantör bäst värde i staden.

Med anledning av den omorganisation som skedde på utredningsenheten har arbetsgivare och fackförbund kommit överens om att göra en medarbetarenkät för att utvärdera resultatet. Enkäten visar på mycket goda resultat där medarbetare anger ”högre rättssäkerhet” och ”bättre tillgång till chefer” som de främsta förbättringarna omorganisationen har medfört. De anger även mindre stress och lättare med medhandläggarskap, vilket gynnar brukare. I regelbundna samtal på APT och på gruppmöten samtalas det kring förändringsarbetet och arbetet har, och fortsätter påverka både medarbetare och brukare positivt.

Avdelningen individ- och familjeomsorg barn och unga har gjort en stor kompetensutvecklingssatsning på Signs of safety som inneburit att alla medarbetare har fått grundutbildning samt att ett flertal har fått vidareutbildning. Signs of safety handlar om att göra skyddsbedömningar och säkerhetsplaneringar. Många medarbetare har även fått kompetensutveckling om våld i nära relation. Dessa utbildningar leder till högre kompetens och ökad trygghet hos medarbetare i att göra kvalificerade bedömningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Individ- och familjeomsorgen barn och unga.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens föreslår Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd att godkänna redogörelsen över kvalitets- och ekonomiuppföljning inom Individ- och familjeomsorgen barn och unga.

Bilaga

Statistikrapporter